

VKP (b) :n OHJELMALUONNOS ¹⁸

*Julkaistu ensi kerran v. 1930.
Kansallisuuskysymystä koskevat
ohjelmaluonnoksen kohdat
julkaistiin ensi kerran v. 1925.
VKP:n ohjelman alustava luonnos
julkaistaan ensi kertaa
kokonaisuudessaan*

*Julkaistaan käsikirjoitusten
ja konekirjoitusjäljennösten mukaan*

I

VKP:n OHJELMAN ALUSTAVA LUONNOS

Jäsennys: ohjelma koostuu seuraavista osista:

1. Johdanto. Proletaarinen vallankumous on alkanut Venäjällä ja kasvaa nopeasti kaikkialla. Sen käsittämiseksi pitää käsittää kapitalismin luonne ja se, että kapitalismi kehittyi kiertämättömästi proletariaatin diktatuuria kohti.— 2. Kapitalismi ja proletariaatin diktatuuri. Tästä kohdin esitettäköön pääosa Plehanovin laatimasta vanhasta, marxilaisesta ohjelmastamme maailmankatsomuksemme „historiallisten alkujuurien” selvittämiseksi.— 3. Imperialismi. Toukokuussa 1917 laaditusta ohjelmaluonnoksesta.— 4. Kolme virtausta kansainvälisessä työväenliikkeessä ja uusi Internationale. Toukokuussa 1917 laaditun luonnoksen uudelleenmuokkaus.— 5. Proletariaatin diktatuurin perustehtävät Venäjällä. Joulukuussa 1917 — tammikuussa 1918 laaditusta luonnoksesta¹⁹.— 6. Näiden tehtävien konkretisoiminen poliittisella alalla (uutta).— 7. Samoin kansallisuuskysymyksen, uskonnon, pedagogian alalla (uutta).— 8. Samoin talouselämän alalla (uutta). 9. Samoin agraarialojen alalla (uutta).— 10. Samoin työtätekevien suojelun alalla (laatii Schmidt).— 11 ja 12. Muita aloja koskevat lisäykset (ei ole laadittu).

Tässä alustavassa luonnoksessa on paljon keskeneräistä, varsinkin toimituspuoli, ja ohjelmallisen sanamuodon asemesta on tilapäisesti käytetty paikotellen kommentoivaa sanamuotoa.

(1) Venäjällä 25. X (7. XI) 1917 tapahtunut vallankumous toteutti proletariaatin diktatuurin, ja proletariaatti alkoi talonpoikaisköyhälistön eli puoliproletariaatin tukeamana rakentaa kommunistista yhteiskuntaa. Proletariaatin

vallankumousliikkeen kasvu kaikissa kehittyneimmissä maissa, se, että kaikkialla ilmaantuu ja kehittyy tämän liikkeen neuvostomuoto, t.s. sellainen muoto, joka tähtää suoraan proletariaatin diktatuurin toteuttamiseen, ja vihdoin vallankumouksen alku sekä kehityskulku Itävalta-Unkarissa ja varsinkin Saksassa, kaikki tämä osoittaa havainnollisesti, että on alkanut proletaarisen, kommunistisen maailmanvallankumouksen aikakausi.

(2) Tämän vallankumouksen syiden, merkityksen ja päämäärien ymmärtämiseksi oikealla tavalla on ensinnäkin selvitettävä kapitalismin ja porvarillisen yhteiskunnan olemus, perusluonne, se, että ne kehittyvät kiertämättömästi kommunismia kohti, ja toiseksi selvitettävä imperialismin ja imperialististen sotien luonne, mitkä ovat jouduttaneet kapitalismin perikatoa ja asettaneet päiväjärjestykseen proletaarisen vallankumouksen.

* * *

(3) Kapitalismin ja porvarillisen yhteiskunnan olemuksen, yhteiskunnan, joka on toistaiseksi vallitsevana useimmissa sivistysmaissa ja jonka kehitys väistämättömästi vie ja on vienyt proletariaatin kommunistiseen maailmanvallankumoukseen, vanha marxilainen ohjelmamme luonnehti seuraavissa määritelmissä:

(4) „Tällaisen yhteiskunnan peruserikoisuutena on tavaratuotanto kapitalististen tuotantosuhteiden pohjalla, joiden vallitessa tärkein ja huomattavin osa tavarain tuotannon ja kiertokulun välineistä kuuluu harvalukuisten henkilöiden muodostamalle luokalle, kun taas väestön valtaenemmistö koostuu proletaareista ja puoliproletaareista, joiden on taloudellisen asemansa vuoksi pakko myydä jatkuvasti tai aika ajoittain työvoimaansa, s.o. mennä kapitalistien palkkalaisiksi ja luoda työllään yhteiskunnan ylimpien luokkien tulot.

(5) Kapitalististen tuotantosuhteiden herruuden ala laajenee yhä enemmän sitä mukaa kuin tekniikan jatkuva täydellistyminen suuryritysten taloudellista merkitystä lisäten johtaa itsenäisten pientuottajain syrjäyttämiseen, muuttaen osan heistä proletaareiksi, supistaen toisten merkitystä yhteiskunnallisessa ja taloudellisessa elämässä ja saattaen heidät paikka paikoin enemmän tai vähemmän täydelliseen,

enemmän tai vähemmän ilmeiseen, enemmän tai vähemmän rasittavaan riippuvaisuuteen pääomasta.

(6) Tuo sama teknillinen edistys suo sitä paitsi yrittäjille mahdollisuuden käyttää yhä suuremmassa mitassa naisten ja lasten työtä tavaroiden tuotanto- ja kiertokulkuprosessissa. Mutta koska se toisaalta johtaa siihen, että yrittäjät alkavat tarvita suhteellisesti vähemmän työläisten lihas-työtä, niin työvoiman kysyntä jää pakostakin jälkeen sen tarjonnasta, minkä seurauksena palkkatyön riippuvaisuus pääomasta suurenee ja sen riisto voimistuu.

(7) Tuollainen porvarillisten maiden sisäinen asiointi ja niiden jatkuvasti kärjistyvä keskinäinen kilpailu maailman markkinoilla vaikeuttavat yhä enemmän jatkuvasti kasvavassa määrin tuotettavien tavarain myyntiä. Liika-tuotanto, joka tulee ilmi enemmän tai vähemmän kärkevinä teollisuuspulina, joita seuraavat pitemmät tai lyhyemmät teollisuuden lamakaudet, on porvarillisessa yhteiskunnassa tapahtuvan tuotantovoimien kehityksen kiertämätön seuraus. Pulat ja teollisuuden lamakaudet puolestaan saattavat yhä pahemmin pientuottajia taloudelliseen häviöön, lisäävät yhä enemmän palkkatyön riippuvaisuutta pääomasta, johtavat entistä nopeammin työväenluokan aseman suhteelliseen ja toisinaan ehdottomaan huononemiseen.

(8) Näin ollen tekniikan täydellistyminen, joka merkitsee työn tuottavuuden kohoamista ja yhteiskunnallisen rikkauksen kasvua, aiheuttaa porvarillisessa yhteiskunnassa yhteiskunnallisen eriarvoisuuden lisääntymistä, omistavien ja omistamattomien välisen eron suurenemista, tekee yhä laajempien työtätekevien joukkojen toimeentulon entistä epävarmimmaksi, aiheuttaa niille työttömyyden ja kaikenlaisen puutteen kasvua.

(9) Mutta sitä mukaa kuin kaikki nämä porvarilliselle yhteiskunnalle ominaiset ristiriidat kasvavat ja kehittyvät, kasvaa myös työtätekevien ja riistettyjen joukkojen tyytymättömyys vallitsevaan järjestykseen, kasvaa proletarienin lukumäärä sekä yhtenäisyys ja heidän taistelunsa riistäjiään vastaan kärjistyy. Samaan aikaan tekniikan täydellistyminen, keskittämällä tuotannon ja kiertokulun välineet ja yhteiskunnallistamalla työprosessin kapitalistisissa yrityksissä, luo yhä nopeammin aineelliset edellytykset kapitalististen tuotantosuhteiden muuttamiselle kommunistisiksi, t.s. sille yhteiskunnalliselle vallankumoukselle, joka on

kansainvälisen kommunistisen puolueen, proletariaatin luokkaliikkeen tietoisin ilmaisija, kaiken toiminnan lopullinen päämäärä.

(10) Muuttamalla tuotannon ja kiertokulun välineiden yksityisomistuksen yhteiskunnalliseksi omistukseksi ja saattamalla voimaan yhteiskunnallisen tuotantoprosessin suunnitelmanmukaisen organisaation turvatakseen yhteiskunnan kaikkien jäsenten hyvinvoinnin ja kaikinpuolisen kehityksen proletariaatin yhteiskunnallinen vallankumous hävittää yhteiskunnan luokkajaon ja vapauttaa siten koko sorretun ihmiskunnan, sillä se tekee lopun kaikenlaatuisesta yhteiskunnan toisen osan harjoittamasta toisen osan riistosta.

(11) Tuon yhteiskunnallisen vallankumouksen välttämättömänä ehtona on proletariaatin diktatuuri, t.s. se että proletariaatti valloittaa sellaisen poliittisen vallan, joka antaa sille mahdollisuuden tukahduttaa riistäjien kaikkinaisen vastarinnan. Kansainvälinen kommunistinen puolue, joka asettaa tavoitteekseen tehdä proletariaatti kykeneväksi täyttämään suuren historiallisen tehtävänsä, järjestää proletariaatin itsenäiseksi, kaikille porvarillisille puolueille vastakkaiseksi poliittiseksi puolueeksi, johtaa proletariaatin luokkataistelua sen kaikissa ilmenemismuodoissa, paljastaa sille riistäjien etujen ja riistettyjen etujen sovitattoman vastakohtaisuuden ja selvittää sille edessä olevan yhteiskunnallisen vallankumouksen historiallisen merkityksen ja välttämättömät ehdot. Samalla puolue näyttää kaikille muille työtätekeville ja riistetyille joukoille, että niiden asema kapitalistisessa yhteiskunnassa on toivoton ja että yhteiskunnallinen vallankumous niiden vapautumiseksi pääoman ikeestä on välttämätön. Työväenluokan puolue, kommunistinen puolue, kutsuu riveihinsä kaikkia työtätekeviä ja riistettyjä väestökerroksia, sikäli kuin ne siirtyvät proletariaatin katsantokannalle.”

* * *

(12) Maailman kapitalismi on nykyaikana — likipitään XX vuosisadan alusta lähtien — kehittynyt imperialismin asteelle. Imperialismi eli finanssipääoman aikakausi on hyvin korkealle kehittyntä kapitalistista taloutta, jolloin kapitalistien monopoliliitot — syndikaatit, kartellit, trus-

tit — ovat saaneet ratkaisevan merkityksen, tavattoman keskittynyt pankkipääoma on sulautunut yhteen teollisuus-pääoman kanssa, pääoman vienti vieraisiin maihin on kehittynyt hyvin voimakkaasti, koko maailma on alueellisesti jo jaettu rikkaimpien maiden kesken ja on alkanut maailman taloudellinen jako kansainvälisten trustien kesken.

(13) Imperialistiset sodat, t.s. ne sodat, joita käydään maailmanherruudesta, pankkipääoman sijoituspaikoista, pienten ja heikkojen kansojen kuristamiseksi, ovat tällaisen asiaintilan vallitessa kiertämättömiä. Ja juuri sellainen on ensimmäinen vuosien 1914—1918 imperialistinen suur-sota.

(14) Maailman kapitalismin yleensä erittäin korkea kehitysaste; monopolistisen kapitalismin astuminen vapaan kilpailun tilalle; hyödykkeiden tuotanto- ja jakeluprosessin yhteiskunnallista säännöstelyä hoitavan koneiston valmistelu pankkien samoin kuin kapitalistiliittojenkin toimesta; kapitalististen monopolien kasvuun liittyvä elinkustannusten nousu ja työväenluokkaan kohdistuvan syndikaattien sarron voimistuminen; työväenluokan taloudellisen ja poliittisen taistelun tavaton vaikeutuminen; imperialistisen sodan aiheuttamat kauhut, onnettomuudet, taloudelliseen häviöön joutuminen, raaistuminen — kaikki tämä tekee nykyään saavutetusta kapitalismin kehitysasteesta proletarisen, sosialistisen vallankumouksen aikakauden.

Tuo aikakausi on alkanut.

(15) Vain proletaarinen, sosialistinen vallankumous voi johtaa ihmiskunnan pois imperialismin ja imperialististen sotien synnyttämästä umpikujasta. Olkootpa vallankumouksen vaikeudet ja sen mahdolliset tilapäiset epäonnistumiset tai vastavallankumouksen vyöryt millaisia tahansa — proletariaatin lopullinen voitto on kiertämätön.

* * *

(16) Proletaarisen vallankumouksen voiton edellytyksenä on kaikkien kehittyneimpien maiden työväenluokan täydellinen keskinäinen luottamus, mitä läheisin veljesliitto ja mahdollisimman suuri yhtenäisyys vallankumouksellisessa toiminnassa. Näitä edellytyksiä ei voida luoda ilman jyrkkää periaatteellista irtisanoutumista siitä sosialismin

porvarillisesta vääristelystä, joka on päässyt voitolle useimpien virallisten „socialidemokraattisten” ja „socialististen” puolueiden huippukerroksissa, ilman leppymätöntä taistelua tuota vääristelyä vastaan.

(17) Sellaista vääristelyä on toisaalta opportunistin ja sosialishovinisin virtaus, joka on sosialismia sanoissa mutta shovinismia teoissa, „isänmaan puolustamisen” iskulauseella naamioitua „oman” kansallisen porvariston rosvonintressien puolustamista yleensä ja varsinkin vuosien 1914—1918 imperialistisen sodan aikana. Tämä virtaus on saanut alkunsa siitä, että miltei kaikki kehittyneimmät maat antoivat siirtomaakansoja ja heikkoja kansoja ryöstäessään porvaristolle mahdollisuuden lahjoa tuollaisten ylivoittojen muruilla proletariaatin huippukerroksia, turvata niille rauhahan aikana siedettävän poroporvarillisen toimeentulon ja ottaa palvelukseensa tämän kerroksen johtajia. Porvariston palvelijoina toimivat opportunistit ja sosialishovinistit ovat proletariaatin suoranaisia luokkavihollisia.

(18) Sosialismin porvarillista vääristelyä on toisaalta ollut yhtä laaja ja kansainvälinen „keskusta”-virtaus, joka horjuu sosialishovinstien ja kommunistien välillä, vaatien yhtenäisyyttä edellisten kanssa ja yrittäen herättää henkiin vararikkoutunutta ja lahonnutta II Internationalea. Todella proletaarinen ja vallankumouksellinen on vain uusi, kolmas, Kommunistinen Internationale, jonka perustaminen tapahtui tosiasiallisesti siten, että entisistä socialistisista puolueista muodostettiin useissa maissa ja varsinkin Saksassa kommunistisia puolueita, ja joka voittaa puolelleen yhä enemmän myötätuntoa kaikkien maiden proletaarijoukoissa.

* * *

PROLETARIAATIN DIKTATUURIN PERUSTEHTÄVÄT VENÄJÄLLÄ

Proletariaatin diktatuurin perustehtävät Venäjällä ovat nykyään seuraavat: suorittaa loppuun saakka, viedä päätökseen jo alulle pantu tilanherrojen ja porvariston pakko-luovutus, kaikkien tehtaiden, rautateiden, pankkien, laivas-ton ynnä muiden tuotannon ja vaihdon välineiden luovutta-minen Neuvostotasavallan omaisuudeksi;

toteuttaakseen asteittaisen mutta johdonmukaisen siirty-misen maan yhteismuokkaukseen ja sosialistiseen suur-maanviljelykseen käyttää hyväksi kaupunkilaistyöväen ja talonpoikaisköyhälistön liittoa, jonka aikaansaannoksia ovat jo maan yksityisomistuksen lakkauttaminen ja laki siitä siirtymismuodosta, joka johtaa pientalonpoikaistalou-desta sosialismiin ja jota proletaarien puolelle asettuneen talonpoikaiston nykyiset ideologit sanovat maan sosialisoi-miseksi;

lujittaa ja kehittää edelleen federatiivista Neuvostotasa-valtaa, joka on porvarillista parlamentarismia verratto-masti korkeampi ja edistyksellisempi demokratian muoto ja ainoa valtiotyyppi, joka vuoden 1871 Pariisin Kommuu-nin kokemuksen samoin kuin vuosien 1905 ja 1917—1918 Venäjän vallankumousten kokemuksen nojalla vastaa kapi-talismista sosialismiin siirtymisen kautta, s.o. proletariaa-tin diktatuurin kautta;

käyttää kaikinpuolisesti ja kaikin keinoin hyväksi Venä-jällä sytytettyä sosialistisen maailmanvallankumouksen soitua vallankumouksen siirtämiseksi kehittyneimpiin ja ylipäänsä kaikkiin maihin, samalla kun tehdään tyhjäksi imperialististen porvarillisten valtioiden yritykset sekaan-tua Venäjän sisäisiin asioihin tai yhdistyä käydäkseen

suoranaista taistelua ja sota sosialistista Neuvostotasavaltaa vastaan; hävittää asteittaisin mutta johdonmukaisin toimenpitein tykkänään yksityiskauppa järjestämällä säännöllinen ja suunnitelmallisesti tapahtuva hyödykkeiden vaihto tuotanto- ja kulutuskommuunien välillä siinä yhte-näisessä taloudellisessa kokonaisuudessa, joksi Neuvostotasavallan tulee muodostua.

Kehitellen konkreettisemmin Neuvostovallan yleisiä tehtäviä VKP määrittelee ne nykyään seuraavasti:

poliittisella alalla

Jos ennen sitä, kun proletariaatti valtasi poliittisen vallan, porvarillisen demokratian ja varsinkin parlamentarismien hyväksikäyttö oli ollut (välttämättä) tarpeellista työväenjoukkojen poliittista kasvatusta ja järjestämistä varten, niin nyt, proletariaatin vallattua poliittisen vallan, Neuvostotasavallassa toteutettavan korkeampityyppisen demokraattisuuden oloissa jokainen taka-askel porvarilliseen parlamentarismiin ja porvarilliseen demokratiaan olisi ehdottomasti taantumuksellista riistäjien, tilanherrojen ja kapitalistien etujen palvelemista. Näennäisesti koko kansan, yleiskansallisen, kaikkiihteisen, luokkien ulkopuolella olevan mutta todellisuudessa porvarillisen demokratian tunnukset palvelevat vain riistäjien etuja, ja niin kauan kuin säilyy maan sekä muiden tuotantovälineiden yksityisomistus, kaikkein demokraattisinkin tasavalta jää kiertämättömästi porvariston diktatuuriksi, koneistoksi, jonka avulla kourallinen kapitalisteja pitää kurissa valtavaa työtätekevää enemmistöä.

Neuvostotasavalta — uudentyyppinen valtio, joka on siirtymäaste valtion täydelliseen hävittämiseen johtavalla tiellä — saa suoritettavakseen historiallisen tehtävän, ja se tehtävä on seuraava:

1) nimenomaan kapitalismin sortamien luokkien, proletariaatin ja puoliproletariaatin, kaikinpuolisen ja joukko-
luontoisen järjestyneisyyden aikaansaaminen ja kehittäminen. Porvarillis-demokraattinen tasavalta salli parhaimmassa tapauksessa riistettyjen joukkojen järjestäytymisen siinä mielessä, että julisti sen vapaaksi, mutta asetti käytännössä aina lukemattomia tosiasiallisia esteitä joukkojen jär-

jestäytymisen tielle, ja nuo esteet johtuivat erottamattomasti tuotantovälineiden yksityisomistuksesta. Ensi kertaa historiassa Neuvostovalta ei vain helpota kaikin puolin kapitalismin sortamien joukkojen järjestäytymistä, vaan myös tekee siitä pysyvän ja välttämättömän perustan koko valtiokoneistolle, sekä paikalliselle että keskuskoneistolle alhaalta ylös asti. Vain tällä tavoin toteutetaan käytännössä demokratismi väestön enemmistöä varten, t.s. kansan valtaenemistön, nimenomaan työtätekevien tosiasiallinen osallistuminen valtion hallintoon sen asemesta että valtiota tosiasiallisesti hallitsisivat etupäässä porvariluokkien edustajat, kuten on asian laita demokraattisimmissakin porvarillisissa tasavalloissa.

2) Neuvostolainen valtio-organisaatio antaa tietyn tosiasiallisen etuisuuden nimenomaan sille työtätekevien joukkojen osalle, jonka sosialismia edeltänyt kapitalistinen kehitys on parhaiten keskittänyt, yhdistänyt, valistanut ja karaissut taistelussa, t.s. kaupunkien teollisuusproletariaatille. Tätä etuisuutta on käytettävä johdonmukaisesti ja järjestelmällisesti kiinteämpien yhdyssiteiden rakentamiseksi valvutuneiden työläisten ja maaseudun takapajuisimpien ja hajanaisen proletaari- ja puoliproletaarijoukkojen välille vastapainoksi niille suppeille ryhmä- ja ammattikuntaintresseille, joita kapitalismi kasvatti työläisissä hajottaen heitä keskenään kilpaileviin ryhmiin, maaseudun proletaari- ja puoliproletaarijoukkojen irrottamiseksi maalaiskulakiston ja maalaisporvariston vaikutuspiiristä, näiden joukkojen järjestämiseksi ja kasvattamiseksi kommunistista rakennustyötä varten.

3) Julistaessaan juhlallisesti kaikkien kansalaisten tasa-arvoisuutta porvarillinen demokratia on käytännössä peitelty tekopyhästi riistäjäkapitalistien herruutta, pettänyt joukkoja uskottelemalla, että riistäjien ja riistettyjen tasa-arvoisuus muka on käytännössä mahdollista. Neuvostolainen valtio-organisaatio tekee lopun tästä valheesta ja teeskentelystä toteuttamalla todellista demokratismia, s.o. kaikkien työtätekevien todellista tasa-arvoisuutta, ja sulkemalla riistäjät pois yhteiskunnan täysivaltaisten jäsenten joukosta. Koko maailmanhistorian kokemus, sortajia vastaan nousseiden sorrettujen luokkien kaikissa kapinoissa saatu kokemus opettaa, että riistäjät tekevät kiertämättä epätoivoista ja pitkällistä vastarintaa taistelussa etuoikeuksiensa

säilyttämiseksi. Neuvostolainen valtio-organisaatio kykenee tukahduttamaan tuon vastarinnan, eikä ilman sitä voi olla puhettakaan voitokkaasta kommunistisesta vallankumouksesta.

4) Työtätekevien joukkojen suoranaisemman vaikutuksen valtiorakenteeseen ja valtionhallintoon, t.s. korkeampimuotoisen demokratismin tekee mahdolliseksi neuvostotyypin valtion oloissa myös ensinnäkin se, että vaalitoimitus ja mahdollisuus suorittaa vaaleja useammin samoin kuin edustajien uudelleen valitseminen ja poiskutsuminen on paljon helpompaa ja paremmin kaupungin ja maaseudun työväestön toteutettavissa kuin parhaimpienkaan porvarillisen demokratian muotojen vallitessa;

5) toiseksi se, että Neuvostovallan oloissa pienimpänä vaaliyksikkönä ja valtiollisen rakennustyön perussoluna ei ole alueellinen piiri, vaan taloudellinen, tuotannollinen yksikkö (tehdas). Paitsi sitä, että tämä valtiokoneiston kiinteämpi yhteys kapitalismin yhteenliittämiin eturivin proletaarijoukkoihin luo täydellisemmän demokratismin, se antaa myös mahdollisuuden suorittaa syvälle käyviä sosialistisia uudistuksia.

6) Neuvosto-organisaatio on tehnyt mahdolliseksi luoda sellaisen työläisten ja talonpoikien aseellisen voiman, jolla on paljon kiinteämpi yhteys työtätekeviin ja riistettyihin joukkoihin kuin ennen. Ilman sitä olisi mahdotonta toteuttaa erästä sosialismin voiton perusehtoa, nimittäin työväen aseistamista ja porvariston aseistariisumista.

7) Neuvosto-organisaatio on kehittänyt verrattomasti pitemmälle ja laajemmin porvarillisen demokratian sitä puolta, joka ilmentää sen suurta historiallista edistyksestä keskiaikaan verraten, nimittäin väestön osallistumista viranhaltijain valintaan. Työtätekevät joukot eivät ole yhdessäkään demokraattisimmista porvarillisista valtioista koskaan nauttineet porvariston niille muodollisesti myöntämää mutta todellisuudessa sen kaventamaa vaalioikeutta edes lähimainkaan niin laajassa mitassa, niin usein, niin yleisesti, niin helposti ja mutkattomasti kuin Neuvostovallan aikana. Mutta samalla neuvosto-organisaatio on heittänyt syrjään ne porvarillisen demokratian kielteiset puolet, joita jo Pariisin Kommuuni ryhtyi poistamaan ja joiden vajavaisuuden ja rajoittuneisuuden marxismi on jo kauan sitten todennut, nimittäin parlamentarismia siinä mielessä, että se

erottaa lainsäädäntövallan toimeenpanovallasta. Sulauttamalla yhteen molemmat vallat Neuvostot lähentävät valtiokoneistoa työtätekevien joukkoihin ja poistavat sen väliaidan, jona oli porvarillinen parlamentti, joka petkutti joukkoja ulkokultaisilla kilvillä, peitteli keinottelija-parlamentaarikkojen finanssi- ja pörssitoimia, turvasi porvarillisen valtionhallintokoneiston koskemattomuuden.

8) Vain neuvostolaisen valtio-organisaation ansiosta proletariaatin vallankumous saattoi heti murskata ja hävittää perustuksiaan myöten vanhan, porvarillisen valtiokoneiston, ja ilman sitä olisi ollut mahdotonta edes ryhtyä sosialistiseen rakennustyöhön. Nykyään Venäjällä on jo hävitetty täydellisesti tukiasemat byrokratialta, joka on aina ja kaikkialla ollut sitomassa valtiovaltaa tilanherrain ja kapitalistien etuihin, niin monarkian vallitessa kuin myös demokraattisimmassakin porvarillisessa tasavallassa. Mutta taistelu byrokratiaa vastaan ei meillä ole läheskään päättynyt. Byrokratia pyrkii saamaan takaisin osan menetetyistä asemistaan käyttämällä hyväkseen toisaalta väestöjoukkojen riittämätöntä sivistystasoa ja toisaalta kaupunkilaistyövään kehittyneemmän kerroksen äärimmäistä, miltei yli-inhimillistä voimien jännitystä sotilaallisessa työssä. Sen vuoksi byrokratianvastaisen taistelun jatkaminen on ehdottoman ja pakottavan tarpeellista, jotta sosialistisen rakennustyön jatkuva menestyminen olisi taattua.

9) Tähän suuntaan tehtävä työ, joka liittyy erottamattomasti Neuvostovallan historiallisen päätehtävän toteuttamiseen, nimittäin valtion täydelliseen hävittämiseen, edellyttää ensinnäkin, että jokainen Neuvoston jäsen välttämättä hoitaa tiettyjä tehtäviä valtion hallinnon alalla, toiseksi että näitä hänen tehtäviään vaihdellaan valiten niitä vuoronperään valtion hallinnon eri puolilta, sen kaikilta aloilta, ja kolmanneksi että järjestään koko työtätekevä väestö saadaan asteittaisilla ja harkiten valituilla mutta johdonmukaisesti suoritettavilla toimenpiteillä mukaan itsenäiseen valtion hallintotyöhön.

10) Yleensä ottaen ero toisaalta porvarillisen demokration sekä parlamentarismien ja toisaalta neuvostodemokratian eli proletarisen demokration välillä on siinä, että ensin mainittu panee pääpainon kaikenlaisten vapauksien ja oikeuksien juhlalliseen ja mahtipontiseen julistamiseen, tosiasiaa kuitenkin sallimatta nimenomaan väestön

enemmistön, työläisten ja talonpoikien, nauttia niitä vähänkään riittävässä määrin. Proletaarinen eli neuvostodemokratia päinvastoin ei aseta pääpainoa koko kansan oikeuksien ja vapauksien julistamiseen, vaan siihen, että turvataan käytännössä nimenomaan niille työtätekevien joukoille, joita pääoma on sortanut ja riistänyt, tosiasiallinen osallistuminen valtion hallintoon, parhaimpien rakennusten ja huoneistojen tosiasiallinen saanti kokousten ja kongressien pitopaikoiksi, parhaimpien kirjapainojen ja suurimpien paperivarastojen käyttö niiden valistamiseksi, joita kapitalismi tylsisti ja polki, että turvataan nimenomaan näille joukoille reaalin (tosiasiallinen) mahdollisuus vapautua vähitellen uskonnollisten ennakkoluulojen kahleista j.n.e. j.n.p. Nimenomaan työ sen hyväksi, että työtätekevät ja riistetyt saavat tosiasiallisen mahdollisuuden nauttia käytännössä kulttuurin, sivistyksen ja demokratian antimista, on Neuvostovallan tärkeintä työtä, jota sen on jatkettava edelleenkin johdonmukaisesti.

Kansallisuuskysymyksessä VKP:n politiikan tavoitteena, erotukseksi kansakuntien tasa-arvoisuuden porvarillis-demokraattisesta julistamisesta, jota ei voida toteuttaa imperialismin oloissa, on kaikkien kansakuntien proletaarien ja työtätekevien joukkojen johdonmukainen toisiinsa lähentäminen ja yhteenliittäminen niiden vallankumouksellisessa taistelussa porvariston kukistamiseksi. Tsaristisen ja porvarillisen isovenäläisen imperialismin ajoilta periytynyt epäluuloisuus isovenäläisiä kohtaan on nopeasti hälvemässä Venäjän keisarikuntaan kuuluneiden kansojen työtätekevistä joukoista, se hälvenee niiden tutustuessa Neuvosto-Venäjään, mutta tämä epäluuloisuus ei ole vielä hälvennyt lopullisesti kaikista kansoista eikä kaikista työtätekevien joukkojen kerroksista. Sen tähden tarvitaan erityistä varovaisuutta kansallistunteen suhteen, kansakuntien tasa-arvoisuuden ja eroamisvapauden huolekasta soveltamista käytännössä, että voidaan hävittää pohja tältä epäluuloisuudelta ja saada aikaan mitä kiintein vapaaehtoinen kaikkien kansakuntien Neuvostotasavaltojen liitto. On voimistettava avunantoa jälkeenjääneille ja heikosti kehittyneille kansakunnille edistämällä jokaisen kansakunnan työläisten ja talonpoikien itsenäistä järjestäytymistä ja valistamista heidän taistelussaan keskiaikaista ja porvarillista sortoa vastaan sekä myös edesauttamalla tähän asti sorret-

tujen tai eriarvoisina olleiden kansakuntien kielen ja kirjallisuuden kehitystä.

Uskontopolitiikassa proletaarisen diktatuurin (VKP:n) ei pidä tyytyä jo asetuksella suoritettuun kirkon erottamiseen valtiosta ja koulun erottamiseen kirkosta, t.s. toimenpiteisiin, joita porvarillinen demokratia on luvannut, mutta ei ole missään vienyt päätökseen sen tähden, että moninaiset tosiasialliset siteet yhdistävät toisiinsa pääoman ja uskonnollisen propagandan. Proletaarisen diktatuurin tehtävänä on katkaista lopullisesti riistäjäluokkien, tilanherrojen ja kapitalistien yhteydet uskonnolliseen propagandaan, jonka avulla joukkoja pidetään tietämättömyydessä. Proletaarisen diktatuurin täytyy johdonmukaisesti ja tosiasiallisesti vapauttaa työtätekeviä joukkoja uskonnollisista ennakkoluuloista harjoittamalla propagandaa ja kohottamalla joukkojen tietoisuutta, varoen samalla huolellisesti loukkaamasta väestön uskovaisen osan tunteita ja lietso-
masta uskonkiihkoa.

Kansanvalistuksen alalla VKP asettaa tehtäväkseen viedä päätökseen vuoden 1917 Lokakuun vallankumouksen jälkeen alullepantu koulun muuttaminen porvariston luokkaherruuden välikappaleesta tuon herruuden murskaamisen samoin kuin yhteiskunnan luokkajaon täydellisen hävittämisen välikappaleeksi.

Proletariaatin diktatuurin kaudella, t.s. kaudella, jolloin valmistellaan edellytyksiä, jotka tekevät mahdolliseksi kommunismin täydellisen toteuttamisen, koulun tulee olla sekä kommunismin periaatteiden levittäjänä yleensä että myös proletariaatin aatteellisen, järjestävän, kasvattavan vaikutuksen levittäjänä työtätekevien joukkojen puoliproletaariisiin ja ei-proletaariisiin kerroksiin sellaisen sukupolven kasvattamiseksi, joka pystyy toteuttamaan lopullisesti kommunismin.

Lähimpiä tehtäviä tällä tiellä ovat nykyään:

- 1) Maksuttoman ja pakollisen yleisen ja polyteknillisen (kaikkiin perustuotantoaloihin teoriassa ja käytännössä perehdyttävän) kouluopetuksen järjestäminen kaikkia 16:ta vuotta nuorempia tyttö- ja poikalapsia varten.

- 2) Kiinteän yhteyden aikaansaaminen opetuksen ja yhteiskunnallisen tuottavan työn välille.

- 3) Ruoan, vaatetuksen ja opetusvälineiden hankkiminen kaikille oppilaille valtion kustannuksella.

4) Agitaatio- ja propagandatyön voimistaminen opettajiston keskuudessa.

5) Kommunismin aatteet omaksuneiden uusien opettaja-kaaderien valmennus.

6) Työtätekevän väestön vetäminen mukaan aktiiviseen valistustyöhön (kansansivistysneuvostojen kehittäminen, lukutaitoisten mobilisointi j.n.e.).

7) Neuvostovallan kaikinpuolinen apu työläisten ja työtätekevien talonpoikien itseopiskelussa ja itsensä kehittämisessä (kirjastojen, aikuisille tarkoitettujen koulujen, kansan yliopistojen, esitelmäsarjojen, elokuvateatterien, studioiden y.m. järjestäminen).

8) Kommunististen aatteiden mahdollisimman laajan propagandan kehittäminen.

Kehitellen konkreettisemmin Neuvostovallan yleisiä tehtäviä VKP määrittelee ne nykyään seuraavasti:

taloudellisella alalla

Neuvostovallan tehtävä on nykyään seuraava:

(1) jatkaa horjumatta ja viedä päätökseen aloitettu ja pääosaltaan jo loppuun suoritettu porvariston pakkoluovutus, tuotannon ja kiertokulun välineiden muuttaminen Neuvostotasavallan omaisuudeksi, s.o. kaikkien työtätekevien yhteiseksi omaisuudeksi.

(2) Erikoisen suurta huomiota on kiinnitettävä työtätekevien toverikurin kehittämiseen ja lujittamiseen sekä heidän omatoimisuutensa ja vastuuntuntonsa kaikinpuoliseen kohottamiseen. Tämä on tärkein, ellei ainoa keino voittaa lopullisesti kapitalismi ja vallitsevana olleen tuotantovälineiden yksityisomistuksen synnyttämät tottumukset. Tämän päämäärän saavuttamiseksi on tehtävä sitkeää verkkaista joukkojen uudestikasvatustyötä, eikä sellainen uudestikasvatus ole vain käynyt mahdolliseksi nyt, kun joukot ovat nähneet käytännössä, että tilanherrat, kapitalistit ja kauppiat syrjäytetään — tuo uudestikasvatus tapahtuu nyt tosiasiaa tuhansin eri tavoin, työläisten ja talonpoikien omakohtaisen käytännön kokemuksen pohjalla. Tuiki tärkeä merkitys on tässä suhteessa työtätekevien ammatillisen järjestäytymisen kehittämisellä, joka ei ole milloinkaan eikä missään muualla sujunut niin nopeasti kuin Neuvostovallan

aikana, mutta joka on vietävä niin pitkälle, että poikkeuksetta kaikki työtätekevät saadaan yhdistetyksi hyvin järjestettyihin, keskitettyihin kurinalaisiin tuotannollisiin liittoihin. Rajoittumatta millään muotoa ammatillisen liikkeen vanhoihin kaavoihin meidän tulee toisaalta toimia järjestelmällisesti liittojen muuttamiseksi koko kansantalouden hallintoelimiksi, tarkistaen jokaista askelta käytännöllisen työn tulosten perusteella; ammattiliittojen tulee lähentyä ja lujittaa entistä kiinteämmin yhteyksiä Korkeimpaan kansantalousneuvostoon, Työasiain komissariaattiin ja sitten myös kaikkiin muihin valtionhallinnon aloihin; — toisaalta ammattiliittojen pitää muuttua vielä suuremmassa määrin poikkeuksetta kaikkien työtätekevien joukkojen työkasvatuksen ja sosialistisen kasvatuksen elimiksi, niin että vähemmän kehittyneet työväen kerrokset voisivat saada työväen etujoukon valvomina käytännön kokemusta hallintotyössä.

(3) Työn tuottavuuden kohottaminen on eräs perustehtävä, sillä ilman sitä lopullinen siirtyminen kommunismiin on mahdotonta. Tämän päämäärän saavuttamiseksi tulee, paitsi sitä, että tehdään jatkuvasti työtä joukkojen valistamiseksi ja niiden kulttuuritason kohottamiseksi, käyttää viipymättä, laajasti ja kaikinpuolisesti hyväksi tieteen ja tekniikan spesialisteja, joita kapitalismi on jättänyt meille perinnöksi ja joilla tavallisesti on kiertämättä porvarillinen maailmankatsomus ja porvarilliset tottumukset. Puolueen tulee, toimien läheisessä yhteistyössä ammattiliittojen kanssa, noudattaa entistä linjaansa: toisaalta olla tekemättä pienimpiäkään poliittisia myönnytyksiä tuolle porvarilliselle kerrokselle ja tukahduttaa säälimättömästi sen kaikki vastavallankumoukselliset vehkeilyaikeet ja toisaalta taistella yhtä säälimättömästi sitä näennäisesti radikaalista, mutta todellisuudessa typerän omahyväistä kuvittelua vastaan, että työtätekevät muka pystyvät voittamaan kapitalismin ja porvarillisen järjestelmän oppimatta porvarillisilta spesialisteilta, käyttämättä heitä hyväkseen, käymättä läpi pitkäaikaista heidän rinnallaan työskentelyn koulua.

Pyrkiessämme siihen, että kaikenlaisesta työstä suoritetaisiin yhtäläinen korvaus, ja täydelliseen kommunismiin, me emme saa millään muotoa asettaa tehtäväksemme tämän yhtäläisyyden viipymätöntä toteuttamista nykyisenä ajankohtana, kun otetaan vasta ensimmäisiä askeleita kapitalismista kommunismiin siirtymiseksi. Sen tähden on

välttämätöntä säilyttää tietyksi ajaksi spesialisteille korkeampi korvaus, jotta he voisivat työskennellä ainakin yhtä hyvin ja paremminkin kuin ennen, ja samassa tarkoituksessa on säilytettävä myös lisäpalkkiojärjestelmä, palkkioiden antaminen tuloksellisimmasta ja varsinkin organisatorisesta työstä; lisäpalkkioita ei tulla sallimaan täydellisen kommunismin järjestelmässä, mutta kapitalismista kommunismiin johtavalla siirtymiskaudella ei ilman lisäpalkkioita voida tulla toimeen, mikä ilmenee yhtä hyvin teoreettisista päätelmistä kuin Neuvostovallan vuotuisesta kokemuksestakin.

Samalla on ponnistettava sitkeästi, jotta saataisiin luo-
duksi porvarillisille spesialisteille sellainen toverillisen yhteistyön ilmapiiri, että he voisivat työskennellä käsi kädessä tietöisten kommunistien johtamien työläisjoukkojen kanssa, ja pyrittävä kärsivällisesti, erinäisistä kiertämättömistä epäonnistumisista välittämättä siihen, että tieteellistä koulutusta saaneet ihmiset heräisivät käsittämään, kuinka alhaista on tieteen käyttäminen henkilökohtaisen rikastumisen ja ihmisen harjoittaman toisen ihmisen riiston välikappaleena, että he heräisivät käsittämään ylevämmän tehtävän — tieteen käyttämisen kaikkien työtätekevien joukkojen perehdyttämiseksi siihen.

(4) Kommunismin toteuttaminen, joka vaatii ehdottomasti mahdollisimman pitkälle menevää tiukkaa työn keskitystä koko valtakunnan mitassa, edellyttää, että siten voitetaan samalla työväen ammatillinen sekä paikallinen hajanaisuus ja pirstoutuneisuus, joka on ollut pääoman voiman ja työn voimattomuuden eräänä lähteenä. Kaupungin ja maaseudun vastakohtaisuuden hävittämiseen läheisesti liittyvä taistelu ammattikuntalaista ahdaskatseisuutta ja rajoittuneisuutta, ammattikuntalaista itsekkyyttä vastaan on hyvin vaikeaa eikä sitä voida aloittaa laajassa mitassa ilman että ensin kohotetaan suuresti kansan työn tuottavuutta. Mutta tähän työhön on silti ryhdyttävä hetimiten, ensi alussa vaikkapa suppeissa, paikallisissa puitteissa ja kokeilumielessä, jotta voitaisiin vertailla keskenään niitä tuloksia, joita eri ammattialoilla ja eri paikkakunnilla suoritettavat erilaiset toimenpiteet tulevat antamaan. Neuvostovallan on turvauduttava — ammattiliittojen ollessa mukana — paljon laajemmassa mitassa ja järjestelmällisemmin kuin tähän asti on tehty, koko työkykyisen väestön

yleiseen mobilisointiin suorittamaan tiettyjä yhteiskunnallisia töitä.

(5) Jakelun alalla Neuvostovallan tehtävänä on nykyään jatkaa johdonmukaisesti kaupan korvaamista suunnitelmanmukaisella, koko valtakunnan mitassa järjestetyllä hyödykkeiden jakelulla. Tarkoituksena on järjestää koko väestö tuotanto- ja kulutuskommuuneihin, jotka kykenevät jakamaan kaikkia välttämättömiä hyödykkeitä nopeimmin, suunnitelmallisimmin, taloudellisimmin ja vähimmällä työllä, keskittäen tiukasti koko jakelukoneiston. Väliasteena, jonka kautta tämä tarkoitusperä voidaan saavuttaa, ovat osuuskunnat. Niiden ja porvarillisten spesialistien hyväksikäyttäminen ovat sikäli samankaltaisia tehtäviä, että kapitalismilta perityn osuustoimintakoneiston johdossa on henkilöitä, joiden ajattelutapa ja taloudenpitotottumukset ovat porvarillisia. VKP:n on jatkettava järjestelmällisesti politiikkaansa: velvoitettava kaikki puolueen jäsenet työskentelemään osuuskunnissa, ohjattava niitä samaten ammattiliittojen avulla kommunistisessa hengessä, kehitettävä osuuskuntiin yhdistyneen työtätekevän väestön omatoimisuutta ja kurintuntoa, pyrittävä siihen, että osuuskunnat liittäisivät yhteen koko väestön ja että nämä osuuskunnat sulautuisivat yhtenäiseksi, koko Neuvostotasavallan ylhäältä alas saakka käsittäväksi osuuskunnaksi; ja vihdoin tärkeintä on, että proletariaatin vallitseva vaikutus muihin työtätekevien kerroksiin turvataan pysyvästi ja että kaikkialla kokeillaan käytännössä erilaisia toimenpiteitä, jotka ovat omiaan helpottamaan ja edistämään siirtymistä vanhaa kapitalistista tyyppiä edustavista pikkuporvarillisista osuuskunnista proletaarien ja puoliproletaarien johtamiin tuotanto- ja kulutuskommuuneihin.

(6) Rahan hävittäminen heti kapitalismista kommunismiin siirtymisen alkuaikoina on mahdotonta. Sen johdosta väestön porvarilliset ainekset käyttävät jatkuvasti keinoteltu-, hyötymis- ja työtätekevien rosvoamistarkoituksessa yksityisomistukseen jääviä seteleitä, noita todistuksia, jotka antavat riistäjille oikeuden saada yhteiskunnallista rikkautta. Pelkällä pankkien kansallistamisella ei voida tehdä loppua tästä porvarillisen rosvouksen jäänemuodosta. VKP pyrkii suorittamaan mahdollisimman pikaisesti mitä radikaalisimpia toimenpiteitä, joilla valmistellaan rahan hävittämistä, ensi kädessä sen korvaamista säästökirjoilla,

shekeillä, yhteiskunnallisten hyödykkeiden saantiin oikeutavilla lyhyen ajan voimassa olevilla seteleillä y.m.s., samalla kun rahojen säilyttäminen pankeissa säädetään pakolliseksi j.n.e. Näiden ja muiden samankaltaisten toimenpiteiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa saatava käytännön kokemus näyttää, mitkä niistä ovat tarkoituksenmukaisimpia.

(7) Rahatalouden alalla VKP tulee soveltamaan progressiivista tulo- ja omaisuusverotusta kaikissa tapauksissa, milloin se on mahdollista. Sellaiset tapaukset eivät kuitenkaan voi olla lukuisia sen jälkeen, kun maan ja useimpien tehtaiden y.m. yritysten yksityisomistus on lakkautettu. Proletariaatin diktatuurin kaudella ja valtion omistaessa tärkeimmät tuotantovälineet valtion rahatalouden tulee perustua siihen, että tietty osa valtion eri monopolien tuloista käytetään välittömästi valtion tarpeisiin. Tulojen ja menojen tasapainottaminen voidaan toteuttaa vain, jos tavaranvaihto on järjestetty oikealla tavalla, mihin johtaa tuotanto- ja kulutuskommuunien perustaminen ja kulkulaitoksen kuntoonpalauttaminen, joka on Neuvostovallan tärkeimpiä lähiajan tavoitteita.

Agraariolojen alalla

sen jälkeen kun maan yksityisomistus on lakkautettu, kun tilanherrat on [melkein] täydellisesti pakkoluovutettu ja on saatettu voimaan maan sosialisolilaki, joka toteaa yhteisen suuren talouden pidon edullisimmaksi maatalouden harjoittamismuodoksi, on Neuvostovallan tärkeimpänä tehtävänä löytää ja kokeilla käytännössä siihen johtavat tarkoituksenmukaisimmat ja käytännöllisimmät siirtymistimenpiteet.

VKP:n agraaripolitiikan peruslinjana ja suuntaa antavana periaatteena tällaisen asiointilan vallitessa on edelleenkin pyrkimys nojata maaseudun proletaarisiin ja puoliproletaarisiin aineksiin. Ennen kaikkea ne on järjestettävä itsenäiseksi voimaksi, niitä on lähennettävä kaupunkilaisproletariaattiin ja saatava ne irrotetuksi maalaisporvariston sekä pienomistuksellisten intressien vaikutuspiiristä. Köyhälistökomiteain perustaminen on ollut yhtenä askeleena tähän suuntaan, puoluesolujen järjestäminen maaseudulle,

Neuvostojen uudet vaalit, joissa syrjäytetään kulakit, maa-seudun proletaarien ja puoliproletaarien erikoistyyppisten ammattiliittojen perustaminen — näitä ja näiden kaltaisia toimenpiteitä on suoritettava ehdottomasti.

Kulakiston, maalaisporvariston suhteen VKP:n politiikka vaatii päättäväistä taistelua sen riistopyynteitä vastaan, sen neuvostolaiselle, sosialistiselle politiikalle osoittaman vastarinnan lannistamista.

Keskivarakkaan talonpoikaiston suhteen VKP:n politiikka edellyttää varovaista suhtautumista siihen; se on irrotettava kulakeista eikä saa missään tapauksessa ulottaa siihen lannistamistoimenpiteitä; luokka-asemansa vuoksi keskivarakas talonpoikaisto voi sosialismiin siirryttäessä olla proletaarisen vallan liittolaisena tai ainakin puolueettomana. Ja siksi on kiertämättömistä osittaisista epäonnistumisista ja keskivarakkaan talonpoikaiston horjunnasta huolimatta pyrittävä johdonmukaisesti sopimukseen sen kanssa suhtautumalla huolehtivasti kaikkiin sen toivomuksiin ja tekemällä myönnytyksiä sosialististen uudistusten toteuttamismenetelmiä määriteltäessä. Tällöin on etualalle asetettava taistelu niiden Neuvostovallan edustajien väärinkäytöksiä vastaan, jotka käyttävät vilpillisesti hyväkseen kommunistin nimeä eivätkä harjoita käytännössä kommunistista, vaan virkavaltaista komentelupolitiikkaa, ja sellaisten henkilöiden säälimätön syrjäyttäminen, samalla kun toteutetaan entistä tiukempaa valvontaa niin ammattiliittojen avulla kuin muillakin keinoin.

Mitä tulee maanviljelyksen siirtämiseen kommunistisille raiteille, niin VKP tulee kokeilemaan käytännössä kolmea tärkeintä elämän jo kehittämää muotoa, neuvostotiloja, maatalouskommuuneja ja maan yhteisviljelyosuuskuntia (sekä -yhtymiä), huolehtien niiden entistä laajemmasta ja oikeammasta soveltamisesta ja varsinkin keinoista, joilla voidaan edistää talonpoikien vapaaehtoista osallistumista näihin uusiin maan yhteisviljelyn muotoihin, sekä työtätekevän talonpoikaiston järjestämisestä, jotta saataisiin aikaan toverikuri ja alhaalta käsin suoritettava valvonta.

Elintarvikepolitiikan alalla VKP vaatii valtion monopolin lujittamista ja kehittämistä kieltäytymättä silti käyttämästä osuuskuntia ja yksityiskauppiaita tai kauppa-apulaisia ja soveltamasta asian parhainta järjestelyä silmälläpitäen lisäpalkkiojärjestelmää sillä ehdolla, että se on Neuvosto-

vallan valvonnassa. Osittaiset myönnytykset, joita on silloin tällöin pakko tehdä, aiheutuvat yksinomaan puutteen erikoisesta kärjistymisestä eivätkä ne saa puoluetta milloinkaan luopumaan sitkeästä valtion monopolin toteuttamispyrkimyksestä. Sen toteuttaminen maassa, missä vallitsevana on pientalonpoikaistalous, on hyvin vaikeaa, se vaatii pitkäaikaista työtä, sitä varten on kokeiltava käytännössä useita siirtymismuotoja, jotka johtavat eri teitä päämäärään, s.o. tuotanto- ja kulutuskommuunien perustamiseen kaikkialle ja niiden säännölliseen toimintaan, jolloin kaikki elintarvikeylijäämät luovutetaan valtiolle.

2

VKP(b):n OHJELMALUONNOS

(1) Venäjällä 25. X (7. XI) 1917 tapahtunut vallankumous toteutti proletariaatin diktatuurin ja proletariaatti alkoi talonpoikaisköyhälistön eli puoliproletariaatin tukemana rakentaa kommunistisen yhteiskunnan perustuksia. Proletariaatin vallankumousliikkeen kasvu kaikissa kehittyneimissä maissa, se, että kaikkialla ilmaantuu ja kehittyy tämän liikkeen neuvostomuoto, t.s. sellainen muoto, joka tähtää suoraan proletariaatin diktatuurin toteuttamiseen, ja vihdoin vallankumouksen alku sekä kehityskulku Itävalta-Unkarissa ja varsinkin Saksassa, kaikki tämä osoittaa havainnollisesti, että on alkanut proletaarisen, kommunistisen maailmanvallankumouksen aikakausi.

(2) Tämän vallankumouksen syiden, merkityksen ja päämäärien ymmärtämiseksi oikealla tavalla on selvitettävä kapitalismin olemus ja se, että kapitalismi kehittyy kiertämättömästi kommunismia kohti imperialismin ja imperialististen sotien kautta, jotka jouduttavat kapitalismin perikatoa.

* * *

(3) Kapitalismin ja porvarillisen yhteiskunnan olemuksen, yhteiskunnan, joka on toistaiseksi vallitsevana useimmissa sivistysmaissa ja jonka kehitys väistämättömästi vie proletariaatin kommunistiseen maailmanvallankumoukseen, vanha ohjelmamme luonnehti oikein (ellei oteta lukuun puolueen epätarkkaa nimittämistä sosialidemokraattiseksi) seuraavissa määritelmissä:

(4) „Tällaisen yhteiskunnan peruserikoisuutena on tavara-tuotanto kapitalististen tuotantosuhteiden pohjalla, joiden

vallitessa tärkein ja huomattavin osa tavarain tuotannon ja kiertokulun välineistä kuuluu harvalukuisten henkilöiden muodostamalle luokalle, kun taas väestön valtaenemmistö koostuu proletareista ja puoliproletareista, joiden on taloudellisen asemansa vuoksi pakko myydä jatkuvasti tai aika ajoittain työvoimaansa, s.o. mennä kapitalistien palkkalaisiksi ja luoda työllään yhteiskunnan ylimpien luokkien tulot.

(5) Kapitalististen tuotantosuhteiden herruuden ala laajenee yhä enemmän sitä mukaa kuin tekniikan jatkuva täydellistyminen, suuryritysten taloudellista merkitystä lisäten johtaa itsenäisten pientuottajain syrjäyttämiseen, muuttaen osan heistä proletareiksi, supistaen toisten merkitystä yhteiskunnallisessa ja taloudellisessa elämässä ja saattaen heidät paikka paikoin enemmän tai vähemmän täydelliseen, enemmän tai vähemmän ilmeiseen, enemmän tai vähemmän rasittavaan riippuvaisuuteen pääomasta.

(6) Tuo sama teknillinen edistys suo sitä paitsi yrittäjille mahdollisuuden käyttää yhä suuremmassa mitassa naisten ja lasten työtä tavaroiden tuotanto- ja kiertokulkuprosessissa. Mutta koska se toisaalta johtaa siihen, että yrittäjät alkavat tarvita suhteellisesti vähemmän työläisten lihas-työtä, niin työvoiman kysyntä jää pakostakin jälkeen sen tarjonnasta, minkä seurauksena palkkatyön riippuvaisuus pääomasta suurenee ja sen riisto voimistuu.

(7) Tuollainen porvarillisten maiden sisäinen asiointila ja niiden jatkuvasti kärjistävä keskinäinen kilpailu maailman markkinoilla vaikeuttavat yhä enemmän jatkuvasti kasvavassa määrin tuotettavien tavarain myyntiä. Liika-tuotanto, joka tulee ilmi enemmän tai vähemmän kärkevinä teollisuuspulina, joita seuraavat pitemmät tai lyhyemmät teollisuuden lamakaudet, on porvarillisessa yhteiskunnassa tapahtuvan tuotantovoimien kehityksen kiertämätön seuraus. Pulat ja teollisuuden lamakaudet puolestaan saattavat yhä pahemmin pientuottajia taloudelliseen häviöön, lisäävät yhä enemmän palkkatyön riippuvaisuutta pääomasta, johtavat entistä nopeammin työväenluokan aseman suhteelliseen ja toisinaan ehdottomaanakin huononemiseen.

(8) Näin ollen tekniikan täydellistyminen, joka merkitsee työn tuottavuuden kohoamista ja yhteiskunnallisen rikkauksen kasvua, aiheuttaa porvarillisessa yhteiskunnassa yhteiskunnallisen eriarvoisuuden lisääntymistä, omistavien ja

omistamattomien välisen eron suurenemista, tekee yhä laajempien työtätekevien joukkojen toimeentulon entistä epävarmemmaksi, aiheuttaa niille työttömyyden ja kaikenlaisen puutteen kasvua.

(9) Mutta sitä mukaa kuin kaikki nämä porvarilliselle yhteiskunnalle ominaiset ristiriidat kasvavat ja kehittyvät, kasvaa myös työtätekevien ja riistettyjen joukkojen tyytymättömyys vallitsevaan järjestykseen, kasvaa proletaarien lukumäärä sekä yhtenäisyys ja heidän taistelunsa riistäjiään vastaan kärjistyy. Samaan aikaan tekniikan täydellistyminen, keskittämällä tuotannon ja kiertokulun välineet ja yhteiskunnallistamalla työprosessin kapitalistisissa yrityksissä, luo yhä nopeammin aineelliset edellytykset kapitalististen tuotantosuhteiden muuttamiselle kommunistisiksi, t.s. sille yhteiskunnalliselle vallankumoukselle, joka on kansainvälisen kommunistisen puolueen, proletariaatin luokkaliikkeen tietoisien ilmaisijan, kaiken toiminnan lopullinen päämäärä.

(10) Muuttamalla tuotannon ja kiertokulun välineiden yksityisomistuksen yhteiskunnalliseksi omistukseksi ja saatamalla voimaan yhteiskunnallisen tuotantoprosessin suunnitelmanmukaisen organisaation turvataksaan yhteiskunnan kaikkien jäsenten hyvinvoinnin ja kaikinpuolisen kehityksen proletariaatin yhteiskunnallinen vallankumous hävittää yhteiskunnan luokkajaon ja vapauttaa siten koko sorretun ihmiskunnan, sillä se tekee lopun kaikenlaatuisesta yhteiskunnan toisen osan harjoittamasta toisen osan riistosta.

(11) Tuon yhteiskunnallisen vallankumouksen välttämättömänä ehtona on proletariaatin diktatuuri, t.s. se, että proletariaatti valloittaa sellaisen poliittisen vallan, joka antaa sille mahdollisuuden tukahduttaa riistäjien kaikkinaisen vastarinnan. Kansainvälinen kommunistinen puolue, joka asettaa tavoitteekseen tehdä proletariaatti kykeneväksi täyttämään suuren historiallisen tehtävänsä, järjestää proletariaatin itsenäiseksi, kaikille porvarillisille puolueille vastakkaiseksi poliittiseksi puolueeksi, johtaa proletariaatin luokkataistelua sen kaikissa ilmenemismuodoissa, paljastaa sille riistäjien etujen ja riistettyjen etujen sovittamattoman vastakohtaisuuden ja selvittää sille edessä olevan yhteiskunnallisen vallankumouksen historiallisen merkityksen ja välttämättömät ehdot. Samalla puolue näyttää kaikille

muille työtätekeville ja riistetyille joukoille, että niiden asema kapitalistisessa yhteiskunnassa on toivoton ja että yhteiskunnallinen vallankumous niiden vapautumiseksi pääoman ikeestä on välttämätön. Työväenluokan puolue, kommunistinen puolue, kutsuu riveihinsä kaikkia työtätekeviä ja riistettyjä väestökerroksia sikäli kuin ne siirtyvät proletariaatin katsantokannalle.”

* * *

(12) Pääoman yhteenkokoutumis- ja keskittymisprosessi, joka hävittää vapaan kilpailun, johti XX vuosisadan alussa kapitalistien mahtavien monopoliliittojen, syndikaattien, kartellien, trustien muodostamiseen, jotka ovat saaneet ratkaisevan merkityksen koko talouselämässä, pankkipääoman ja tavattoman keskittyneen teollisuuspääoman yhteensulautumiseen, pääoman voimaperäiseen vientiin vieraisiin maihin, siihen että maailmaa, joka oli alueellisesti jo jaettu rikkaimpien maiden kesken, alettiin jakaa taloudellisesti yhä laajempia kapitalistivaltioiden ryhmiä käsittävien trustien kesken. Tämä finanssipääoman aikakausi, kapitalististen valtioiden välisen ennen näkemättömän ankaran taistelun aikakausi on imperialismin aikakautta.

(13) Tämä kaikki aiheuttaa kiertämättömästi imperialistisia sotia, sotia markkina-alueista, pääoman sijoituspaikoista, raaka-aineista ja halvasta työvoimasta, t.s. sotia maailmanherruudesta, sotia pienten ja heikkojen kansojen kuristamiseksi. Juuri sellainen on ensimmäinen, vuosien 1914—1918 imperialistinen suursota.

(14) Maailman kapitalismin yleensä erittäin korkea kehitysaste; valtiomonopolistisen kapitalismin astuminen vapaan kilpailun tilalle, hyödykkeiden tuotanto- ja jakeluprosessin yhteiskunnallista säännöstelyä hoitavan koneiston valmistelu pankkien samoin kuin kapitalistiliittojenkin toimesta; kapitalististen monopolien kasvuun liittyvä elinkustannusten nousu ja työväenluokkaan kohdistuvan syndikaattien sorron voimistuminen, työväenluokan alistaminen imperialistisen valtion orjaksi, proletariaatin taloudellisen ja poliittisen taistelun tavaton vaikeutuminen; imperialistisen sodan aiheuttamat kauhut, vitsaukset, taloudelliseen häviöön joutuminen — kaikki tämä tekee nykyään saavute-

tusta kapitalismin kehitysasteesta proletaarisen, kommunistisen vallankumouksen aikakauden.

Tuo aikakausi on alkanut.

(15) Vain proletaarinen, kommunistinen vallankumous voi johtaa ihmiskunnan pois imperialismista ja imperialististen sotien synnyttämästä umpikujasta. Olkootpa vallankumouksen vaikeudet ja sen mahdolliset tilapäiset epäonnistumiset tai vastavallankumouksen vyöryt millaisia tahansa — proletariaatin lopullinen voitto on kiertämätön.

* * *

(16) Proletaarisen maailmanvallankumouksen voiton edellytyksenä on kaikkien kehittyneimpien maiden työväenluokan täydellinen keskinäinen luottamus, mitä läheisin veljesliitto ja mahdollisimman suuri yhtenäisyys vallankumouksellisessa toiminnassa. Näitä edellytyksiä ei voida luoda ilman jyrkkää periaatteellista irtisanoutumista siitä sosialismin porvarillisesta vääristelystä, joka on päässyt voitolle virallisten „socialidemokraattisten” ja „socialististen” puolueiden huippukerroksissa, ilman leppymätöntä taistelua tuota vääristelyä vastaan.

(17) Sellaista vääristelyä on toisaalta opportunistin ja sosialishovinismin virtaus, joka on sosialismia sanoissa mutta shovinismia teoissa, valheellisella „isänmaan puolustamisen” iskulauseella naamioitua „oman” kansallisen porvariston rosvonintressien puolustamista yleensä ja varsinkin vuosien 1914—1918 imperialistisen sodan aikana. Tämä virtaus on saanut alkunsa siitä, että kehittyneimmät kapitalistiset valtiot antoivat siirtomaakansoja ja heikkoja kansoja ryöstäessään porvaristolle mahdollisuuden lahjoa tuolla rosvouksella hankittujen ylivoittojen muruilla proletariaatin huippukerroksia, turvata niille rauhan aikana siedettävän poroporvarillisen toimeentulon ja ottaa palvelukseensa tämän kerroksen johtajia. Porvariston palvelijoina toimivat opportunistit ja sosialishovinistit ovat proletariaatin suoranaisia luokkavihollisia varsinkin nyt, kun he liitossa kapitalistien kanssa tukahduttavat ase kädessä proletariaatin vallankumousliikettä niin omissa kuin vieraisakin maissa.

(18) Sosialismin porvarillista vääristelyä on toisaalta ollut yhtäläisesti kaikissa kapitalistisissa maissa havaittava

„keskusta”-virtaus, joka horjuu sosialishovinistien ja kommunistien välillä vaatién yhtenäisyyttä edellisten kanssa ja yrittäén herättää henkiin vararikkoutunutta II Internationalea. Proletariaatin vapaustaistelun johtajana on vain uusi, III, Kommunistinen Internationale, jonka perustaminen tapahtui tosiasiallisesti siten, että entisten sosialististen puolueiden todella proletaarisista aineksista muodostettiin useissa maissa ja varsinkin Saksassa kommunistisia puolueita, ja joka voittaa puolelleen yhä enemmän myötätuntoa kaikkien maiden proletaarijoukoissa. Tämä Internationale ei palaa marxilaisuuteen pelkästään nimesään, vaan toteuttaa koko aatteellis-poliittisella sisällöllään, kaikella toiminnallaan porvarillis-oppportunistisista vääristelyistä puhdistettua Marxin vallankumouksellista oppia.

* * *

„Pravda” № 43,
helmikuun 25 pñ 1919

Julkalstaan V. I. Leninin korjaaman
konekirjoitusjäljennöksen mukaan

3

LISAYS OHJELMAN POLIITTISEEN OSAAN

Välttääkseen ohimenevien historiallisten tarpeiden väärää yleistystä VKP:n on samalla selitettävä työtätekeville joukoille, että äänioikeuden epääminen osalta kansalaisia ei Neuvostotasavallassa suinkaan koske määrättyä osaa kansalaisista, jotka julistetaan eliniäkseen oikeudettomiksi, kuten on asianlaita useimmissa porvarillisissa demokraattisissa tasavalloissa, vaan se koskee yksinomaan riistäjiä, yksinomaan niitä, jotka vastoin sosialistisen Neuvostotasavallan peruslakeja pyrkivät itsepintaisesti puolustamaan riistäjän asemaansa, säilyttämään kapitalistiset suhteet. Näin muodoin äänioikeutta vaille jäävien prosenttiluku Neuvostotasavallassa toisaalta supistuu itsestään sitä mukaa kuin sosialismi päivä päivältä lujittuu ja sellaisten henkilöiden lukumäärä, joilla on objektiivinen mahdollisuus pysyä riistäjänä tai ylläpitää kapitalistisia suhteita, supistuu. Tuskinpa tuo prosenttiluku on Venäjällä nykyään paria kolmea prosenttia suurempi. Toisaalta ulkoisen maahanhyökkäyksen lopettaminen ja pakkoluovuttajien pakkoluovutuksen päätökseen vieminen voivat aivan lähitulevaisuudessa luoda tietyn edellytyksin tilanteen, jolloin proletaarinen valtiovalta turvautuu muihin keinoihin riistäjien vastarinnan lannistamiseksi ja saattaa voimaan yleisen äänioikeuden ilman mitään rajoituksia.

4

KATKELMA OHJELMAN POLIITTISESTA OSASTA

Turvaten työtätekeville joukoille porvarillisen demokration ja parlamentarismien oloihin verrattuna paljon laajemat mahdollisuudet *valita ja kutsua pois* edustajia työläisille sekä talonpojille helpoimmalla ja sopivimmalla tavalla Neuvostoperustuslaki hävittää samalla jo Pariisin kommuunin aikana selvitettyt parlamentarismien kielteiset piirteet, varsinkin *lainsäädännöllisen ja toimeenpanevan* vallan erottamisen toisistaan, parlamentin irtaantuneisuuden joukoista y.m.

Neuvostoperustuslaki lähentää valtiokoneistoa joukkoihin myös sillä, että vaaliyksikkönä ja valtion perussoluna ei ole alueellinen piirikunta, vaan tuotannollinen yksikkö (tehdas).

Valtiokoneiston kiinteämpi yhteys joukkoihin Neuvostojen aikana tekee mahdolliseksi perustaa...²⁰

5

KANSALLISUUSSUHTEITA KOSKEVA OHJELMAKOHTA

Kansallisuuskysymyksessä valtiollisen vallan valloittaneen proletariaatin politiikan tavoitteena erotukseksi kansakuntien tasa-arvoisuuden porvarillis-demokraattisesta muodollisesta julistamisesta, jota ei voida toteuttaa imperialismin oloissa, on johdonmukainen tosiasiallinen kaikkien kansakuntien työläisten ja talonpoikien toisiinsa lähentäminen ja yhteenliittäminen heidän vallankumouksellisessa taistelussaan porvariston kukistamiseksi. Tämän päämäärän saavuttamiseksi on tarpeen, että vapautetaan täydellisesti siirtomaiden ja muut sorretussa tai vajaa-oikeudellisessa asemassa olleet kansat ja myönnetään niille eroamisvapaus takeeksi siitä, että kapitalismilta periytynyt eri kansakuntien työtätekevien joukkojen epäluuloisuus ja sorrettujen kansakuntien työläisten katkeruus sortajakansakuntien työläisiä kohtaan hälvenisi täydellisesti ja sen tilalle tulisi tietoinen ja vapaaehtoinen liitto. Kapitalismin aikana sortavina olleiden kansakuntien työläisiltä vaaditaan erityistä varovaisuutta suhtautumisessa sorrettujen kansojen kansallistunteeseen (esimerkiksi isovenäläisten, ukrainalaisten, puolalaisten suhtautumisessa juutalaisiin, tataarien suhtautumisessa bashkiireihin j.n.e.), myötävaikutusta aikaisemmin sorrettujen kansojen työtätekevien joukkojen tosiasiallisen tasa-arvoisuuden toteuttamisessa ja myös kielen sekä kirjallisuuden kehittämisessä, jotta kapitalismin aikakaudelta periytyneen epäluuloisuuden ja vierokunnan kaikki jäljet saataisiin hävitetyksi.

6

**LISÄYS KANSALLISUUSKYSYMYSTÄ KOSKEVAN
OHJELMAKOHDAN LOPULLISEEN LUONNOKSEEN**

Kysymyksessä siitä, kuka on kansakunnan eroamistahdon ilmaisija, VKP on historiallisella luokkakatsantokannalla ja ottaa huomioon sen, millä historiallisen kehityksensä asteella kyseinen kansakunta on: onko se kehittymässä keskiaikaisuudesta porvarilliseen demokratiaan vai porvarillisesta demokratiasta neuvostodemokratiaan eli proletaariseen demokratiaan j.n.e. Joka tapauksessa...²¹

7

JOHDANTO SOTILAALLISTA ALAA KOSKEVAAN
OHJELMAKOHTAAN

Sotilaallisten tehtävien ja sotilaallisen työn alalla asiain-tila Neuvostotasavallassa on muodostunut proletariaatin diktatuurin vallitessa seuraavaksi.

Kuten puolueemme ennakoi jo kauan sitten, imperialistinen sota ei voinut päättyä oikeudenmukaiseen rauhaan eikä yleensä minkäänlaiseen vähänkään kestävään yksinkertaiseen rauhantekoon porvarillisten hallitusten kesken. Tapah- tumain kulku on kumonnut täydellisesti tuon demokraat- tien — sosialistien ja sosialidemokraattien — pikkuporvaril- lisen harhakuvitelman. Imperialistinen sota päinvastoin on kiertämättömästi muuttunut ja muuttuu silmin nähden proletariaatin johtamien riistettyjen työtätekevien joukko- jen kansalaissodaksi riistäjiä vastaan, porvaristoa vas- taan.

Riistäjien vastarinta, joka yltyy proletariaatin rynnistyk- sen voimistuessa ja varsinkin proletariaatin päästessä voi- tolle erinäisissä maissa, samoin kuin porvariston kansain- välinen solidaarisuus ja kansainvälinen järjestyneisyys johtavat kiertämättömästi siihen, että samanaikaisesti käy- dään sisäistä kansalaissotaa eri maissa ja vallankumouk- sellisia sotia proletaaristen maiden sekä pääoman herruutta puolustavien porvarillisten maiden välillä. Tällaisten sotien luokkaluonteen vuoksi puolustus- ja hyökkäyssotien välinen ero kadottaa lopullisesti kaiken merkityksensä.

Kokonaisuudessaan tämä meidän nähtemme, erittäinkin loppuvuodesta 1918 nopeasti laajeneva kansainvälisen kan- salaissodan kehitysprosessi on kapitalismin oloissa tapahtu- van luokkataistelun lainmukainen seuraus ja lainmukainen

askel kohti kansainvälisen proletaarisen vallankumouksen voittoa.

Sen vuoksi VKP torjuu päättävästi ja leimaa taantumukselliseksi poroporvarillisiksi harhakuvitelmiksi pikkuporvarillisten demokraattien toiveet kapitalismin vallitessa tapahtuvasta aseistariisunnasta, vaikka nämä pikkuporvarilliset demokraatit sanovatkin itseään sosialisteiksi ja sosialidemokraateiksi, ja asettaa kaikkien tuollaisten, todellisuudessa vain porvaristoa hyödyttävien tunnusten vastapainoksi omat tunnuksensa: proletariaatin aseistaminen ja porvariston aseistariisuminen, riistäjien vastarinnan täydellinen ja armoton tukahduttaminen, taistelu, kunnes koko maailman porvaristo on voitettu niin sisäisessä kansalais-sodassa kuin kansainvälisissä vallankumoussodissakin.

Käytännön kokemukset, nimittäin runsaan vuoden jatkunut sotilaallinen työ ja proletaarisen vallankumousarmeijan muodostaminen sen jälkeen, kun sota oli äärimmilleen näännyttänyt ja uuvuttanut kaikki työtätekevät joukot, ovat johtaneet VKP:n seuraaviin perusjohtopäätöksiin:

8

OIKEUSLAITOSTA KOSKEVAN OHJELMAKOHDAN
ENSIMMÄINEN KAPPALE

Kulkiessaan kommunismiin proletariaatin diktatuurin kautta kommunistien puolue, hyläten demokraattiset tunnukset hävittää täydellisesti myös sellaiset porvariston herruuden elimet kuin entisen järjestyksen mukaiset tuomioistuimet, asettaen niiden tilalle työläisten ja talonpoikien luokkatuomioistuimet. Otettuaan käsiinsä kaiken vallan proletariaatti korvaa entisen epämääräisen ponnen: „Kansa valitsee tuomarit”, luokkatunnuksella: „Vain työtätekevät valitsevat tuomarit työtätekevien keskuudesta” ja toteuttaa sitä koko oikeuslaitoksessa. Valitessaan oikeuden jäseniksi yksinomaan työläisten ja sellaisten talonpoikien edustajia, jotka eivät käytä palkkatyötä hyötymistarkoituksessa, kommunistinen puolue ei tee eroa naiseen nähden, vaan antaa molemmille sukupuolille samat oikeudet niin tuomareita valittaessa kuin tuomarin tehtäviä hoidettaessakin. Kumottuaan kukistettujen hallitusten lait puolue antaa neuvostolaisten valitsijain valitsemille tuomareille tunnukset: on toteutettava proletariaatin tahtoa soveltamalla sen dekreettejä ja vastaavan dekreetin puuttuessa tai osoittautuessa epätäydelliseksi pidettävä ohjeena sosialistista oikeustajuntaa hyläten kukistettujen hallitusten lait.

9

KANSANVALISTUKSEN ALAA KOSKEVA OHJELMAKOHTA

Kansanvalistuksen alalla VKP asettaa tehtäväkseen viedä päätökseen vuoden 1917 Lokakuun vallankumouksen jälkeen alullepantu koulun muuttaminen porvariston luokkaherruuden välikappaleesta tuon herruuden murskaamisen samoin kuin yhteiskunnan luokkajaon täydellisen hävittämisen välikappaleeksi. Koulun tulee muodostua proletariaatin diktatuurin välikappaleeksi, s.o. ei ainoastaan kommunismin periaatteiden levittäjäksi yleensä, vaan myös proletariaatin aatteellisen, järjestävän, kasvattavan vaikutuksen levittäjäksi työtätekevien joukkojen puoliproletaarisiin ja ei-proletaarisiin kerroksiin riistäjien vastarinnan tukahduttamiseksi täydellisesti ja kommunistisen järjestelmän toteuttamiseksi. Lähimpiä tehtäviä tällä tiellä ovat nykyään:

(1) työläisten ja työtätekevien talonpoikien omatoimisuuden edelleen kehittäminen valistuksen alalla Neuvostovallan kaikkinaisen avun turvin;

(2) koko opettajakunnan — eikä vain sen osan tai enemmistön, kuten on asianlaita nykyään — saaminen lopullisesti vaikutuspiiriimme siinä mielessä, että syrjäytetään parantumattomat vastavallankumoukselliset porvariainekset ja turvataan kommunististen periaatteiden (politiikan) tunnollinen noudattaminen;

(3) maksuttoman ja pakollisen yleisen ja polyteknillisen (kaikkiin perustuotantoaloihin teoriassa ja käytännössä perehdyttävän) kouluopetuksen järjestäminen kaikkia 16:ta vuotta nuorempia tyttö- ja poikalapsia varten;

(4) kiinteän yhteyden aikaansaaminen opetuksen ja lasten yhteiskunnallisen tuottavan työn välille;

(5) ruoan, vaatetuksen ja opetusvälineiden hankkiminen kaikille oppilaille valtion kustannuksella;

(6) työtätekevän väestön vetäminen mukaan aktiiviseen kansanvalistustyöhön (kansansivistysneuvostojen kehittäminen; lukutaitoisten mobilisointi j.n.e.);

tai ad * 2) (7) opettajakunnan kiinteä yhteys VKP:n agitaatio- ja propagandakoneistoon.

* — lisäys (2. kohtaan). *Toim.*

10

USKONNOLLISIA SUHTEITA KOSKEVA
OHJELMAKOHTA

Uskonnon suhteen VKP ei tyydy politiikassaan jo asetuksella suoritettuun kirkon erottamiseen valtiosta ja koulun erottamiseen kirkosta, t.s. toimenpiteisiin, joita porvarillinen demokratia on luvannut, mutta ei ole missään vienyt päätökseen sen tähden, että moninaiset tosiasialliset siteet yhdistävät toisiinsa pääoman ja uskonnollisen propagandan.

Puolue pyrkii katkaisemaan täydellisesti riistäjäluokkien yhteydet uskonnollisen propagandan järjestämiseen sekä vapauttamaan tosiasiallisesti työtätekevät joukot uskonnollisista ennakkoluuloista järjestämällä siinä tarkoituksessa mahdollisimman laajaa tieteellisesti valistavaa ja uskonnonvastaista propagandaa. Tällöin on varottava huolellisesti loukkaamasta millään tavoin uskovaisten tunteita, koska se johtaa vain uskonkiihkon lujittumiseen.

11

TALOUDELLISEN OSAN OHJELMAKOHDAT

Kehitellen konkreettisemmin Neuvostovallan yleisiä tehtäviä VKP määrittelee ne nykyään seuraavasti:

taloudellisella alalla

Neuvostovallan tehtävä on nykyään seuraava:

(1) jatkaa horjumatta ja viedä päätökseen aloitettu ja pääosaltaan jo loppuun suoritettu porvariston pakko-
luovutus, tuotannon ja kiertokulun välineiden muuttaminen Neuvostotasavallan omaisuudeksi, s.o. kaikkien työtätekevien yhteiseksi omaisuudeksi.

(2) Erikoisen suurta huomiota on kiinnitettävä työtätekevien toverikurin kehittämiseen ja lujittamiseen sekä heidän omatoimisuutensa ja vastuuntuntonsa kaikinpuoliseen kohottamiseen. Tämä on tärkein, ellei ainoa keino voittaa lopullisesti kapitalismi ja vallitsevana olleen tuotantovälineiden yksityisomistuksen synnyttämät tottumukset. Tämän päämäärän saavuttamiseksi on tehtävä sitkeää verkkaista joukkojen uudestikasvatustyötä, eikä sellainen uudestikasvatus ole vain käynyt mahdolliseksi nyt, kun joukot ovat nähneet käytännössä, että tilanherrat, kapitalistit ja kauppiat syrjäytetään — tuo uudestikasvatus tapahtuu nyt tosiasiassa tuhansin keinoin, työläisten ja talonpoikien oma-kohtaisen käytännön kokemuksen kautta. Tuiki tärkeä merkitys on tässä suhteessa työtätekevien ammatillisen järjestäytymisen kehittämisellä, joka ei ole milloinkaan eikä missään muualla sujunut niin nopeasti kuin Neuvostovallan aikana, mutta joka on vietävä niin pitkälle, että poikkeuksetta kaikki työtätekevät saadaan yhdistetyksi hyvin

järjestettyihin, keskitettyihin, kurinalaisiin tuotannollisiin liittoihin.

8.²² Sama tuotantovoimien kehittämistehtävä vaatii, että ryhdytään käyttämään viipymättä, laajasti ja kaikinpuolisesti hyväksi kapitalismin meille perinnöksi jättämiä tieteen ja tekniikan spesialisteja, huolimatta siitä, että heillä useimmiten on kiertämättä porvarillinen maailmankatsomus ja porvarilliset tottumukset. Puolueen tulee, toimien läheisessä yhteistyössä ammattiliittojen kanssa, noudattaa entistä linjaansa: toisaalta olla tekemättä pienimpiäkään poliittisia myönnytyksiä tuolle porvarilliselle kerrokselle ja tukahduttaa säälimättömästi sen kaikki vastavallankumoukselliset vehkeilyaikeet ja toisaalta taistella yhtä säälimättömästi sitä näennäisesti radikaalista, mutta todellisuudessa typerän omahyväistä kuvittelua vastaan, että työtätekevät mukautuvat voittamaan kapitalismin ja porvarillisen järjestelmän oppimatta porvarillisilta spesialisteilta, käyttämättä heitä hyväkseen, käymättä läpi pitkäaikaista heidän rinnallaan työskentelyn koulua.

Pyrkiessään siihen, että kaikenlaisesta työstä suoritettaisiin yhtäläinen korvaus, ja täydelliseen kommunismiin, Neuvostovalta ei voi asettaa tehtäväkseen tämän yhtäläisyyden viipymätöntä toteuttamista nykyisenä ajankohtana, kun otetaan vasta ensimmäisiä askeleita kapitalismista kommunismiin siirtymiseksi. Sen tähden on välttämätöntä säilyttää tietyn ajaksi spesialisteille korkeampi korvaus, jotta he voisivat työskennellä ainakin yhtä hyvin ja paremminkin kuin ennen, ja samassa tarkoituksessa on säilytettävä myös lisäpalkkiojärjestelmä, palkkioiden antaminen tuloksellisimmasta ja varsinkin organisatorisesta työstä.

Yhtäläisesti on välttämätöntä luoda sellainen toverillisen yhteistyön ilmapiiri, jossa porvarilliset specialistit voisivat työskennellä käsi kädessä tietoisten kommunistien johtamien työläisjoukkojen kanssa, ja siten edistää kapitalismin toisistaan erottamien ruumiillisen ja henkisen työn tekijän keskinäistä yhteisymmärrystä ja lähentymistä.

Neuvostovallan on turvauduttava — ammattiliittojen ollessa mukana — paljon laajemmassa mitassa ja järjestelmällisemmin kuin tähän asti on tehty, koko työkykyisen väestön yleiseen mobilisointiin suorittamaan tiettyjä yhteiskunnallisia töitä.

Jakelun alalla Neuvostovallan tehtävänä on nykyään jatkaa johdonmukaisesti kaupan korvaamista suunnitelmanmukaisella, koko valtakunnan mitassa järjestetyllä hyödykkeiden jakelulla. Tarkoituksena on järjestää koko väestö yhtenäiseen kulutuskommuunien verkkoon, jotka kykenevät jakamaan kaikkia välttämättömiä hyödykkeitä nopeimmin, suunnitelmallisimmin, taloudellisimmin ja vähimmällä työllä, keskittäen tiukasti koko jakelukoneiston.

Nykyisenä siirtymis- ja erilaisia periaatteita yhdistävien formaatioiden ajankohtana on tässä tarkoituksessa erikoisen tärkeää, että neuvostolaiset elintarvikehuoltoelimet käyttävät hyväksi osuuskuntia, ainoata kapitalismilta perittyä joukkoluontoista suunnitelmanmukaisen jakelun koneistoa.

Pitäen periaatteessa ainoana oikeana menettelynä tuon koneiston tämänlaatuista kommunistista edelleen kehittämistä eikä sen hylkäämistä VKP:n on jatkettava järjestelmällisesti politiikkaansa: velvoitettava kaikki puolueen jäsenet työskentelemään osuuskunnissa, ohjattava niitä samaten ammattiliittojen avulla kommunistisessa hengessä, kehitettävä osuuskuntiin yhdistyneen työtätekevän väestön omatoimisuutta ja kurintuntoa, pyrittävä siihen, että osuuskunnat liittäisivät yhteen koko väestön ja että nämä osuuskunnat sulautuisivat yhtenäiseksi, koko Neuvostotasavallan ylhäältä alas saakka käsittäväksi osuuskunnaksi; ja vihdoin tärkeintä on, että proletariaatin vallitseva vaikutus muihin työtätekevien kerrokseen turvataan pysyvästi ja että kaikkialla kokeillaan käytännössä erilaisia toimenpiteitä, jotka ovat omiaan helpottamaan ja edistämään siirtymistä vanhaa kapitalistista tyyppiä edustavista pikkuporvarillisista osuuskunnista proletaarien ja puoliproletaarien johtamiin kulutuskommuuneihin.

(6) Rahan hävittäminen heti kapitalismista kommunismin siirtymisen alkuaikoina on mahdotonta. Sen johdosta väestön porvarilliset ainekset käyttävät jatkuvasti keinoteltu-, hyötymis- ja työtätekevien rosvoamistarkoituksessa yksityisomistukseen jääviä seteleitä, noita todistuksia, jotka antavat riistäjille oikeuden saada yhteiskunnallista rikkautta. Pelkällä pankkien kansallistamisella ei voida tehdä loppua tästä porvarillisen rosvouksen jäännemuodosta. VKP pyrkii suorittamaan mahdollisimman pikaisesti mitä radikaalisimpia toimenpiteitä, joilla valmistellaan

rahan hävittämistä, ensi kädessä sen korvaamista säästökirjoilla, shekeillä, yhteiskunnallisten hyödykkeiden saantiin oikeuttavilla lyhyen ajan voimassa olevilla seteleillä y.m.s., samalla kun rahojen säilyttäminen pankeissa säädetään pakolliseksi j.n.e. Näiden ja muiden samankaltaisten toimenpiteiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa saatava käytännön kokemus näyttää, mitkä niistä ovat tarkoituksenmukaisimpia.

(7) Rahatalouden alalla VKP tulee soveltamaan progressiivista tulo- ja omaisuusverotusta kaikissa tapauksissa, milloin se on mahdollista. Sellaiset tapaukset eivät kuitenkaan voi olla lukuisia sen jälkeen, kun maan ja useimpien tehtaiden y.m. yritysten yksityisomistus on lakkautettu. Proletariaatin diktatuurin kaudella ja valtion omistaessa tärkeimmät tuotantovälineet valtion rahatalouden tulee perustua siihen, että tietty osa valtion eri monopolien tuloista käytetään välittömästi valtion tarpeisiin. Tulojen ja menojen tasapainottaminen voidaan toteuttaa vain, jos tavaranvaihto on järjestetty oikealla tavalla, mihin johtaa kulutuskommuunien perustaminen ja kulkulaitoksen kuntoonpalauttaminen, joka on Neuvostovallan tärkeimpiä lähiajan tavoitteita.

Урочу переносит
в 7 кл.

1)

(46) Сельская школа, охватывающая ~~все~~ население
района за счет собственности на землю, реализуя
указ к переводу в школу этого рода и, как правило,
как и в организации крупного сельскохозяйственного предприятия.
Важнейшими из них и в первую очередь являются соби-
рание урожая 7.с. крупного сельскохозяйственного хозяйства, воз-
ражение с.х. концы 7.с. добротных сортов сельскохозяй-
ственных культур крупного хозяйства, и, наоборот, а также
добычу сырья для отдельных отраслей промышленности; например
организации сельскохозяйственного производства для части села,
или для их доли, например, ^{независимых} ~~независимых~~ ~~хозяйств~~
или для агропромышленных предприятий, например, для
и по возможности с.х. культуры и т.д.

~~Сельская школа~~

Сельская школа с.х. типа как единственная
тип и ^{всего} ~~независимых~~ ~~хозяйств~~ ~~независимых~~ ~~хозяйств~~
сельской сельскохозяйственной школы, П.К.П., с.х. школы
к основным задачам системы образования в школе это
и, как правило, реализация на базе ^{своей} ~~своей~~ ~~школы~~
и к государственному плану в плане реализации.

В виду того, что профессиональные работники и де-
ржавной системы одной из самых важных задач школы
срочной и культурной организации системы, а в школу
этого типа как правило, как правило, школы как
школы с.х. и системы школы ~~независимых~~ ~~хозяйств~~ ~~независимых~~ ~~хозяйств~~
школы с.х. и школы, П.К.П. школы в ур-
двенной с.х. профессиональных отцы и концы
задач концы сельскохозяйственной школы и ~~школы~~
наряду с ~~важнейшими~~ ~~задачами~~ ~~школы~~

Ensimmäinen sivu
V. I. Leninin käsikirjoituksesta
„Agraarioloja koskeva
ohjelmakohta”.— 1919

Pienennetty

12

AGRAARIOLOJA KOSKEVA OHJELMAKOHTA

Lakkautettuaan täydellisesti maan yksityisomistuksen Neuvostovalta on jo ryhtynyt toteuttamaan käytännössä lukuisia sosialistisen suurmaanviljelyksen järjestämiseen tähtääviä toimenpiteitä. Tärkeimpiä näistä toimenpiteistä ovat neuvostotilojen, t.s. sosialististen suurtalouksien muodostaminen, maatalouskommuunien, t.s. maanviljelijäin vapaaehtoisten, yhteisen suurtalouden hoitamista varten perustettujen liittojen samoin kuin maan yhteisviljelyosuuskuntien sekä -yhtymien tukeminen; kylvöjen järjestäminen valtion toimesta kaikilla kylvämättä jääneillä mailla, kuuluivatpa ne kenelle tahansa; valtion suorittama kaikkien agronomivoimien mobilisointi tarmokkaaseen työhön maanviljelyskulttuurin kohottamiseksi j.n.e.

Pitäen kaikkia näitä toimenpiteitä ainoana tienä ehdottoman välttämättömään maataloustyön tuottavuuden kohottamiseen VKP pyrkii toteuttamaan mahdollisimman täydellisesti käytännössä näitä toimenpiteitä, ulottamaan ne maan takapajuisemmille seuduille ja toimimaan jatkuvasti samaan suuntaan.

Sen johdosta, että kaupungin ja maaseudun vastakohtaisuus on maaseudun taloudellisen ja kulttuurillisen takapajuisuuden syvimpiä syitä ja nykyisenlaisen syvän kriisin kaudella uhkaa välittömästi rappiolla ja tuholla niin kaupunkia kuin maaseutuakin, VKP pitää tämän vastakohtaisuuden hävittämistä eräänä kommunistisen rakennustyön perustehtävänä ja katsoo yllä mainittujen toimenpiteiden ohella välttämättömäksi saada teollisuustyöläisiä laajasti ja suunnitelmallisesti mukaan maataloudessa suoritettavaan kommunistiseen rakennustyöhön, kehittää Neuvostovallan

tässä tarkoituksessa jo perustaman yleisvaltakunnallisen „Työläisavunkomitean” toimintaa ja niin edelleen.

Kaikessa työssään maaseudulla VKP nojaa edelleen maaseudun proletaariin ja puoliproletaariin kerrokseen, järjestää ne ennen kaikkea itsenäiseksi voimaksi perustamalla köyhälistökomiteoita, puoluesoluja maaseudulle, maaseudun proletariin ja puoliproletariin erikoistyyppisiä ammattiliittoja j.n.e., lähentämällä heitä kaikin keinoin kaupunkien proletariaattiin ja irrottamalla heidät maalaisporvariston sekä pienomistuksellisten intressien vaikutuspiiristä.

Kulakiston, maalaisporvariston suhteen VKP:n politiikka vaatii päättäväistä taistelua sen riistopyyteitä vastaan, sen neuvostolaiselle, kommunistiselle politiikalle osoittaman vastarinnan lannistamista.

Keskivarakkaan talonpoikaiston suhteen VKP:n politiikka edellyttää sen saamista asteittain ja suunnitelmallisesti mukaan sosialistiseen rakennustyöhön. Puolue asettaa tehtäväkseen irrottaa keskivarakas talonpoikaisto kulakeista, saada se työväenluokan puolelle suhtautumalla huomaavaisesti sen tarpeisiin, taistelemalla sen takapajuisuutta vastaan aatteellisen vaikutuksen keinoilla eikä lannistamistoimenpiteillä, pyrkien kaikissa sen elinetuja koskevissa tapauksissa käytännölliseen sopimukseen sen kanssa tekemällä myönnytyksiä sosialististen uudistusten toteuttamismenetelmiä määriteltäessä.
